

□
Έν Πειραιεϊ τῆ 28^η Σεπτεμβρίου 2016

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ Η ΝΕΟΒΟΥΔΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΑΡΙΓΑΤΟΥ

Τό ἰσχύον Σύνταγμα στά ἄρθρα 16 καί 13 ἔχει ἐπιλύσει ὀριστικά τό θέμα πού ἐγείρει ὁ ἀγαπητός Ὑπουργός Παιδείας, Ἔρευνας καί Θρησκευμάτων κ.Ν.Φίλης. Μέ δύο Ἀποφάσεις τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Τ.Ε.), τήν 3356/1995 καί 2176/1998, ἔχει νομολογήσει ὅτι βάσει τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων τοῦ Συντάγματος ἡ Πολιτεία ἔχει ὑποχρέωση νά παρέχη θρησκευτική ἀγωγή στούς νέους Ἑλληνες, σεβομένη τήν ἀρχή τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς τους συνειδήσεως. Γιά τούς λόγους αὐτούς τό Ὑπουργεῖο Παιδείας συνόμως κατ' ἔτος διορίζει, μετά ἀπό πρόταση τῶν τριῶν Μουφτειῶν τῆς Θράκης, 300 «Ἱεροδιδασκάλους» γιά νά διδάξουν τό Κοράνιο στούς Ἑλληνες Μουσουλμάνους μαθητές. Γιά τούς ἴδιους λόγους, ὁ Ὑπουργός κ.Ν.Φίλης καί ἡ Κυβέρνησις ψήφισε στίς 11 Μαΐου 2016 τόν Νόμο 4386 «Ρυθμίσεις γιά τήν ἔρευνα καί ἄλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/11-5-2016, τ. Α') ἄρθρο 55 παρ. 5, διάταξι μέ τήν ὁποία ἀναγνωρίζει τό ἔννομο δικαίωμα τοῦ Κεντρικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Συμβουλίου Τῆς Ἑλλάδος (Κ.Ι.Σ.Ε.) καί τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος, ὅχι μόνο νά ἐπιλέγουν τό περιεχόμενο τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν γιά τούς Ἑλληνες Ἑβραίους καί Ρωμαιοκαθολικούς μαθητές, ἀλλά καί νά προτείνουν τόν διορισμό τῶν δασκάλων καί καθηγητῶν τοῦ μαθήματος, κατά παρέκκλιση τῶν οἰκείων πινάκων ἀναπληρωτῶν ἐκπαιδευτικῶν.

Ἐπομένως ἡ πρόθεσις τοῦ κ.Ν.Φίλη, μόνο γιά τούς Ὀρθοδόξους Ἑλληνες μαθητές, νά μεταλαγῆ τό μάθημά τους σέ θρησκευτιολογικό, δέν ἀποδεικνύει μόνο τήν θρησκευτική ρατσιστική συμπεριφορά κατά τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλά, ὅπως ἀποδεικνύει μέ ἐξαίρετα στοιχεῖα ἡ μάχιμος Θεολόγος ἐλλογιμωτάτη κα. Ἐλένη Βασσάλου, στήν εἰσήγησή της, πού

ἀκολουθεῖ καί πού εἰσέφερε στήν πρόσφατη ἡμερίδα τῆς Ἑστίας Πατερικῶν Μελετῶν, ἀποτελεῖ καί μία πιστή ἐφαρμογή καί ἀντιγραφή τοῦ προγράμματος «Παγκοσμίου Δικτύου Θρησκευτῶν γιά Παιδιά» (GNRC) τῆς νεοβουδιστικῆς κινήσεως ARIGATOU πού χρηματοδοτεῖται ἀπό τόν παγκοσμίως γνωστό Ἀμερικανό ὀλιγάρχη κ. John D. Rockefeller.

«Το Πρόγραμμα του “Παγκοσμίου Δικτύου Θρησκευτῶν γιά Παιδιά” (GNRC) τῆς ARIGATOU ως πρότυπο των ελληνικῶν Προγραμμάτων Σπουδῶν γιά τα Θρησκευτικά».

«*Ἱστορία* εκτυλίσσεται ως εξής:

Εν μέσω σκῆψης πρόκλησης ἀναταραχῆς στα σχολεῖα, κυρίως τῆς Μέσης Ἑκπαίδευσης, ἐξαιτίας των ἐγκυκλίων¹ του 2008, που ἀφοροῦν στίς ἀπαλλαγές ἀπό τὸ μῦθος των Θρησκευτῶν, τίθεται σε πιλοτική ἐφαρμογή, τὸ 2011, τὸ Νέο Πρόγραμμα Σπουδῶν στα Θρησκευτικά Δημοτικῶν καὶ Γυμνασίου, τὸ ὁποῖο ἀλλοῦσε ριζικὰ τὸν προσανατολισμὸ τοῦ μαθήματος. Ἐγκαταλείπεται ἡ ισχύουσα μέχρι σήμερα γνώση τῆς Ὀρθόδοξης πνευματικῆς ζωῆς καὶ ἡ γνωριμῆ των θρησκευτῶν σε κωριστῆς ἐνότητες ἀντίενός διαθρησκειακῶν συγκρητιστικῶν συνουθλεύματων, ἐπενδύμενου με διαλογισμῶν, βιωματικῶν πρακτικῶν, διαθρησκειακῶν κατασκευῶν, συνεντεύξεις με ἱερεῖς θρησκευτῶν⁶,

¹ Αριθ. Πρωτ.91109/Γ2/ 10/07/2008, Αριθ. Πρωτ.: 104071/Γ2/04/08/2008, Αριθ. Πρωτ. Φ12 / 977 /109744/Γ1 /26 - 8 - 2008

² Πρόγραμμα Σπουδῶν 2011 (ΠΣ.2011), ἐνδεικτικῶς σελ .31, 32, 37, 41 κ α .

³ Ὁδηγὸς Ἐκπαιδευτικῶν 2011, σελ .164

⁴ ΠΣ.2011, π x .σελ .76

⁵ ΠΣ.2011, π x .σελ .31, 59

⁶ ΠΣ.2011, π x .σελ .71

διαθρησκειακός παικνδιατκα. Έτσι, εκτιμάται, πρώτο νύ ΠΣ θα γείει πιο ελκυστικός και, παρ'όληλα, θα καλύψει τα αξεπέραστα θεολογικά και παιδαγωγικά προβλήματα που δημιουργεί εξαιτίας της ανείξεσης και ταυτ'όρουνης παρουσίας, σε μικροί και ανήλικους μαθητές, ετερόκλητων γνώσεων απόξ'ι θρησκείας και τρισομολογείας.

Η Πανελλήνια Έωση Θεολόγων αναδεικνύει ακατάπαυστα το πρόβλημα προς κθεκατεθυσση, πρώτο Πουργεφ Παιδείας, πρώστην Ερά Σύοδο και τους Μητροπολίτες, προσωπικά, με την αποστολή όλων των σχετικών επιστημονικών εργασιών, προς τον ελληνικό λαό, με ημερήσιες συνθήρια Πρακτικά Συνεδρίων και ανακοινώσεις, Πρώει παντού.

Έπειτα από τη γενική κατακραυγή για τα κονδροειδή και βλάβη μαλθη σε θεματικές ενότητες του νέου Προγράμματος, τα οποία προκλήθηκαν εξαιτίας αυτής της διαθρησκειακής λογικής που το διέχει, οι συντάκτες του αναγκάστηκαν λόγω να τα περιορίσουν, στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα του 2014, επιμένοντας όμως, να μείνει θίικτος ο διαθρησκειακός συγκρητιστικός χαρακτήρας του. Την πρόταση, να εφαρμοστούν οι νέες διδακτικές πρακτικές στο ισχύον Πρόγραμμα, κωρίς να αλλάξει ο ορθόδοξος προσανατολισμός του - την αφήριπταν, επιμένοντας, ότι οι νέες διδακτικές μέθοδοι

7) ΠΣ.2011, πχ.σελ.49

8) ΠΣ.2011, πχ.σελ.41

9) Ένδεικτικά: Επιστημονική - Παιδαγωγική Ημερίδα της ΠΕΘ στην Αθήνα (Μελέσια 12-10-2013), με θέμα: «Τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Πλοτικάκα), και τα ενκρίφει Σχολικά Ββλέθεωρητικής Κατευθυσέως (θρησκευτικών, Φιλολογικών Μαθημάτων και Ιστορίας) Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαφευσης» - Ηλεκτρονικήπηγή:

http://www.zoiforos.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=10166:i-imeris-tis-panelliniou-enoseos-theologon-melissia-12-10-2013&Itemid=202

Επιστημονικό Συνθήριο το οποίο διοργανώθηκε από το Εργαστήριο Παιδαγωγικής - Χριστιανικής Παιδαγωγικής του Τμήματος Πριμαντικής και Κοινωνικής Θεολογείας της Θεολογικής Σχολείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονείας υπότην αιγίδα της Εράς Μητροπολίως Θεσσαλονείας, στη Θεσσαλονεία (11-12 Μαρτίου 2013), με θέμα: «Το μθημα των θρησκευτικών: Προβληματισμοί - Επισημάσεις - Προτάσεις» - Ηλεκτρονικήπηγή:

http://www.zoiforos.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=8539:ta-porismata-tou-panelliniou-theologikoy-epistimonikoy-synedriou-thessaloniki-11-12-martiou-2013&Itemid=202

εφαρμόζονται μόνο διαθρησκειακά. Αυτή η απύουτη επιμονή του ρστη διαθρησκειακή ή πολυθρησκειακή μύηση, σε συνδυασμό με την κατάρριψη θεμελιωδών ζητημάτων της ορθόδοξης διδασκαλίας, κήησε την υποψή, να ερευνηθεί σε βάθος κθε πληροφορία που σκετίζεται όμεσα ή έμμεσα με τον ό Πρόγραμμα.

Γπ ήξαν πληροφορίες ρσι τα σεμνάρια του νού Προγράμματος Σπουδών συνδόνται με κάρια οργάνωση ARIGATOU¹⁰. Έσι, η ΠΕΘ έτρεψε την έρευνά της ρσαυτή την οργάνωση και μελέτησε το υλικό που η ρία η Arigatou έχει αναρτήσει για τον εαυτό της, καθώς και για τα πρόωπα¹¹ και τις οργανώσεις², με τις οποίες συνεργάζεται. Πρότιμα συμπεράματα εξήθησαν από τα αναρτημένα βιβλία¹³, διότι πληροφορούν, από πρώτο κήι, σκετικά με την ιστορία, τις ιδέες και τα προωθούμενα προγράμματα Σπουδών, που σκοπό έχουν να διαπαιδαγωγήουν, με τη νύ διαθρησκειακή ήθική, τα παιδιάόλου του κήμου, φυσικά και της Ελλάς. Τα κείμενα είναι όλα στην αγγλική ή γλώσσα και σ' αυτότο σημείο θύουμε δημοσίως να ευκαριστήουμε τους εθελοντές καθηγητές της αγγλικής ή γλώσσας, οι οποίοι με μεγάλη προθυμία μετέφρασαν το υλικό που μέχρι σήμερα έχει μελετηθεί.

Από την ανωτέρω έρευνα ήρθαν στο φως οι παρακάτω συμπλεκόμενες πληροφορίες, οι οποίες παρουνσι όονται συνοπτικά:

10 <https://arigatouinternational.org/en/>

11 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members>

<https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council>

<https://endingchildpoverty.org/en/who-we-are/steering-committee>

<https://gnrc.net/en/the-network/coordinators-contacts>

12 Shining Ever Brighter (S.E.B.), σελ.1

<https://arigatouinternational.org/en/our-partners>

13 <https://gnrc.net/en/the-network/history-of-gnrc/shining-ever-brighter>

<https://ethicseducationforchildren.org/en/knowledge-center/documents/learning-to-live-together>

<https://ethicseducationforchildren.org/en/what-we-do/learning-to-live-together>

Η οργάνωση Arigatou και οι σκοποί της

Το ίδρυμα Arigatou ιδρύθηκε από τον Takeyasu Miyamoto, το 1990. Προέρχεται από τη ν.ε. ιαπωνική βουδιστική οργάνωση Myochikai, την οποία ίδρυσε, το 1950, η Mitsu Miyamoto¹⁴, με σκοπό να γίνουν οι διδασκαλίες του Βουδισμού «Ρακοκοκαλιά του κ.ό.μου»¹⁵ και να διαδοθεί η λατρεία του Βοδά, ο διαλογισμός και οι ιδέες του ιερού βιβλίου Lotus Sutra¹⁶. Για την πραγμάτωση αυτού του στόχου, συνεργάστηκε με οργανώσεις βουδιστών, ινδουιστών και πνευματιστών που είχαν, επήρσει το ίδιο ιεραποστολικό όραμα.

Το 2000 εγκαινίασε το Global Network of Religions. Interfaith Action for the Children of the World¹⁷ (GNRC) - «Παγκόσμιο Δίκτυο Θρησκειών για Παιδιά» - προκειμένου οι ιδέες της Arigatou να εξαπλωθούν ταχέως και αποτελεσματικότερα στον κόσμο των παιδιών. Ακολούθως, το 2002, μελώντας στον ΟΗΕ εκ μέρους του ανωτέρω δικτύου, πρόσφερε την ίδρυση ενός «Διαθρησκειακού Συμβουλίου των παιδιών για την ερχόμενη γενιά» - «Conference of Children for the Coming Generation» (CCG) - αρμόδιου για τη συγκέντρωση παιδιών από όλες τις χώρες και υπερβαίνοντας τα εθνικά και θρησκευτικά σύνορα¹⁸.

Το 2004, ο Takeyasu Miyamoto μαζί με το Παγκόσμιο Δίκτυο Θρησκειών αποφάσισαν να ιδρύσουν το «Interfaith Council on Ethics Education for Children» - «Συμβούλιο Διαθρησκειακής Ηθικής Εκπαίδευσης για Παιδιά» που θα αναλάμβανε το έργο της συγγραφής και της υλοποίησης των διαθρησκειακών και διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα μικρά παιδιά. Μεταξύ των μελών του Συμβουλίου αυτού είναι ένας Έλληνας ο Άγγελος Βαλλιαντάς¹⁹, το δε πρώτο πρόγραμμα που συντάχθηκε αυτό το Συμβούλιο είναι το «Learning To Live Together» - (LTLT)²⁰ Μαθαίνοντας να ζούμε μαζί. Με πρότυπο αυτό το πρόγραμμα συντάχθηκε το νέο Πρόγραμμα Σπουδών που επιδιώκει το

¹⁴ S.E.B., σελ.1, 3.

¹⁵ S.E.B., σελ. 3.

¹⁶ S.E.B., σελ. 3, 5.

¹⁷ S.E.B., σελ. 4, 23-25, 27-28.

¹⁸ S.E.B., σελ. 1, 29, 30.

¹⁹ <https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council>

Πουργεή Παιδείας να επιβάλει αντί του ισχύοντος Προγράμματος με ορθόδοξο προσανατολισμό.

Η Arigatou, μεθοδικά επεκτείνοντας το διαθρησκειακό της έργο, καθιέρωσε, το 2008, την «Ημέρα προσευχής και δράσης για τα παιδιά»²¹, όρισε δε να εορτάζεται, ετησίως, στις 20 Νοεμβρίου, ταυτόχρονα με την Παγκόσμια Ημέρα του παιδιού, που καθιέρωσε ο ΟΗΕ το 1954. Κατά την ημέρα αυτή προσκαλούνται να συμμετέχουν ενήλικες από όλες τις θρησκειακές ομάδες, ακριβώς και παραθρησκευτικές, αιρετικές ή κοσμικές, καθώς και αθέοτες ομάδες, προκειμένου να προσευχηθούν και να διαλογισθούν για την οικοδόμηση της ειρήνης και της συναδέλφωσης των λαών, καθώς και να αναλάβουν δράσεις για την επίλυση των προβλημάτων που αφορούν στα παιδιά²². Έτσι, εξ'αφορμής των παιδιών συγκαλούνται, επίσης και, οι ενήλικες, όλοι, μικροί και μεγάλοι, κατευθύνονται από την οργάνωση, να συμπλέουν με τις πανθρησκειακές ιδέες της και να επεκτείνουν τα προγράμματά της.

Για παράδειγμα, στις 20 Νοεμβρίου 2015, στην «Παγκόσμια Ημέρα Προσευχής και Δράσης για τα Παιδιά»²³ (DPAC), συναντήθηκαν τράτα ηγέτες θρησκείας και οργανισμών που σχετίζονται με την πίστη - ρωμαιοκαθολικοί, ευαγγελικοί, μορμόνι, bahá'í, ινδουιστές, εβραίοι, οπαδοί της οργάνωσης Brahma Kumaris, της Διεθνούς Εταιρείας για τη θεϊκή Συνειδητοποίηση «International Society for Divine Realization», του Sri Sathya Sai Baba και της Art of Living - προκειμένου να συζητήσουν ποιμαντικές πρωτοβουλίες. Ερώτημα: Ποιμαντικές πρωτοβουλίες; Είναι δυνατό; Και όμως, για τη λογική της Arigatou, είναι.

Άλλες οργανώσεις:

Όπως διαπιστώνεται, εκτός από την βουδιστική οργάνωση Myochikai, δραστηριοποιούνται, επίσης, ιεραπόστολοι από άλλες τριάντε βουδιστικές οργανώσεις, πέντε ινδουιστικές και μία πνευματιστική, δηλ. συνολικά έντεκα ομάδες. Όλες μαζί συνεργάζονται στη διοίκηση των συμβουλών της Arigatou, ενώ αποφασίζουν και προωθούν τις θρησκειακές πεποιθήσεις τους, μέσα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Άλλοι από

20 <https://ethicseducationforchildren.org/en/what-we-do/learning-to-live-together>

21 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/world-day-of-prayer>

22 <https://gnrc.net/en/the-network/history-of-gnrc>

23 <https://gnrc.net/en/news/in-the-news/3612-dpac-dominican-republic>

αυτός διοικεί το Σύμβολο του Παγκοσμίου Δικτύου Θρησκείας για παιδιά, άλλοι το Σύμβολο για τη διαθρησκειακή ηθική Δαπαιδαγώγηση των παιδιών, ενώ άλλοι είναι συνεργάτες στον τομέα προώθησης των εκπαιδευτικών διαθρησκειακών και διαπολιτισμικών προγραμμάτων της Arigatou, στις διφορούμερες κτήσεις μου. Ομοίως, οι ιεραπόστολοι και οι θείες του είναι :

1. Rissho Kosei Kai²⁴, με ιεραπόστολο τον Rev. Keiichi Akagawa²⁵, μέλος του Δ.Σ. του GNRC.
2. INEB: International Network of Engaged Buddhists²⁶ Βουδιστές μοναχοί αφοσιωμένοι στην ιεραποστολή, κατευθύνουν την Arigatou: Sulak Sivaraksa²⁷, Maruyama Teruo, 14ος Δαλάι Λάμα²⁸, Thich Nhat Hanh, Theravada Bhikkhu, Maha Ghosananda και ο Somboon Chungprampree²⁹, μέλος του Δ.Σ. του GNRC.

24 <http://www.rk-world.org/>

25 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members>

26 <http://www.inebnetwork.org/>

27 https://en.wikipedia.org/wiki/Sulak_Sivaraksa

28 ¹ Ο Δαλάι Λάμα προβάλλεται ιδιαίτερα από το ελληνικό Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά 2011.

ΠΣ 2011, σελ. 57: Ο Δαλάι Λάμα συνεχίζεται με τους Ορθόδοξους αγούς και τους «αγούς ανθρώπους της θρησκείας του κόσμου».

ΠΣ 2011, σελ. 91: «Δαλάι Λάμα. Ένας θρησκευτικός ηγέτης κωρής πατρίδας» συνεχίζεται στην διαθεματική ενότητα με τον Άγιο Πρωφύριο, «Γρόντας Πρωφύριος Το κέρισμα της πνευματικής πατρίδας».

Δύο της σφοδρή κριτικής που ακολούθησε, οι ανωτέρω αναφορές αφαιρέθηκαν από το αναθεωρημένο ΠΣ 2014

29 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members>

3. Jodo Shu³⁰, με ιεραπόστολο τον Okochi Hidehito³¹ και εκσυγχρονισμό βουδιστικό όλο.
4. Κίνημα Sarvodaya Shramadana³², με ιδρυτή τον γκουρού Α.Τ. Ariyaratne³³, παράλληλα, μέλος του Δ.Σ. του Interfaith Council on Ethics Education³⁴.
5. «Αποστολή Ραμακρίσνα»³⁵ του γκουρού Βιβεκανάντα. Η Αποστολή που άνοιξε το δρόμο της ιεραποστολής στη Δύση. Ο Σουάμι Atmapriyananda³⁶, μέλος του Δ.Σ. του GNRC³⁷.

30 <https://en.wikipedia.org/wiki/J%C5%8Ddo-sh%C5%AB>
http://www.jodo.org/about_plb/what_plb.html

Η οργάνωση Jodo Shu έχει περάσει επτάκιλι έτη, εκ των οποίων ο κεντρικός βρέθηκε στο Κέσο της Ιαπωνίας. Λόγω της οργάνωσης, επήρξε βρέχονται στη Χαβάη, στις ΗΠΑ, στη Βραζιλία και στην Αγγλία.

31 <https://prayerandactionforchildren.org/take-action/religious-and-spiritual-resources/short-theological-presentation/520-buddhist-perspective-on-the-child>

32 <http://www.sarvodayausa.org/sarvodaya-history-and-philosophy.html>

33 <http://www.sarvodayausa.org/dr-at-ariyaratne.html>
 Διοργανώνει ακριβοπληρωμένα σεμινάρια βουδιστικού διάλογισμού.
<http://wisdom2asia.com/meditation-by-the-bay>
<http://www.ila-net.org/conferences/2014/mindfulness-activities.html>

34 Learning To Live Together (LTLT), σελ. Vi και 225.

35 <https://prayerandactionforchildren.org/news/world-day-news-and-media/411-news-release-religious-and-secular-groups-expand-work-to-end-violence-against-children>

36 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members/502-swami-atmapriyananda>

6. «Αποστολή Chimaya» του γκουρού Dayananda Saraswati³⁸. Ο ιεραπόστολος Anantanand Rambachan³⁹, μέλος του Δ.Σ. του GNRC⁴⁰.
7. Shanti Ashram⁴¹, του γκουρού Nigamananda Paramahansa. Η διευθύντρια του όραμ Kezevino Aram⁴², παρόλληλα, μέλος του Δ.Σ. Interfaith Council on Ethics Education⁴³.
8. Κίνημα Arya Samaj του γκουρού Dayanand Saraswati⁴⁴, με ιεραπόστολο τον Swami Agnivesh⁴⁵, μέλος της επιτροπής του Δαθρησκευτικού Συμβουλίου⁴⁶ με θέμα την Ηθική Εκπαίδευση των παιδιών.

37 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members>

38 https://en.wikipedia.org/wiki/Chinmayananda_Saraswati

39 https://en.wikipedia.org/wiki/Anantanand_Rambachan

40 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members>

41 https://en.wikipedia.org/wiki/Shanti_Ashram
<https://www.facebook.com/Shanti-Ashram-303272096429169/>

42 <http://www.kaiciid.org/who-we-are/governance/drkezevino-aram>

43 <https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council>

44 https://en.wikipedia.org/wiki/Dayananda_Saraswati

45 ¹ <https://en.wikipedia.org/wiki/Agnivesh>

9. Κίνηση Swadhyay Parivar του γκουρού Pandurang Shastri Athavale⁴⁷, με ιεραπόστολο την Didi Athavale Talwalkar⁴⁸, μέλος του Δαθρησκευτικού Συμβουλίου⁴⁹.

10. Oomoto⁵⁰, των πνευματιστών-μάγων Nao⁵¹ και Onisaburo Deguchi⁵². Η πνευματική ηγήτρια Oomoto Kurenai Deguchi είναι μέλος του GNRC και παρουσίασε το Πρόγραμμα LTLT στη διεθνή κοινότητα⁵³. Άξιο επισήμανσης είναι ότι οι Πνευματιστές της Oomoto επιδιώκουν την «ενότητα των θρησκειών»⁵⁴, φανερώνοντας, έτσι, πώς αυτή η «ενότητα» - μείξη - συμφωνεί

46 Learning To Live Together (LTLT), σελ. Vi και 225.

47 http://www.thefullwiki.org/Pandurang_Shastri_Athavale

48 [http://vmehta.conforums3.com/index.cgi?
board=Religions&num=1150555879&action=display&start=3317](http://vmehta.conforums3.com/index.cgi?board=Religions&num=1150555879&action=display&start=3317)

49 Learning To Live Together (LTLT), σελ. Vi και 225.

50 <http://www.oomoto.or.jp/English/enKyos/kyosm-en.html>

51 <http://www.oomoto.or.jp/English/enKyos/kaisoden/index.html>

52 <http://www.oomoto.or.jp/English/enKyos/seisi-en.html>

53 <http://www.oomoto.or.jp/English/enVisitor/enBill33.html>

54 <http://www.oomoto.jp/enDokon/htmls/t105.html>

με τις επιδιώξεις των πονηρών πνευμάτων που υπηρετούν.

Υπογραμμίζεται ότι κάθε θρησκεία, άρεση, παραθρησκεία, κοσμική άποψη είναι αποδεκτό ή από την Arigatou⁵⁵.

Πέρα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οργανώσεων, υπάρχουν κοινά σημεία στη συμπεριφορά τους τα οποία είναι κρίσιμο να επισημανθούν :

α) Οι ανωτάτω οργανώσεις έχουν, ως όραμα, να διαδώσουν την πέτη τους παγκοσμίως. Αυτό αναφέρουν σε κείμενά τους συμβουλευτικού χαρακτήρα, που εμφανίζουν τη ρητορική.

β) Επενδύουν τον ιεραποστολικό σκοπό τους σύμφωνα με τις οδηγίες των γκουρού, με δράσεις όπως η ίδρυση κοινωφελών ιδρυμάτων, η συμμετοχή σε διαθρησκειακά συνέδρια για την αντιμετώπιση τοπικών και παγκόσμιων προβλημάτων - π.χ. της βίας, της πείνας, της καταστροφής του περιβάλλοντος, του αναλφαριθμητισμού, της παιδικής εκμετάλλευσης - ώστε να φαίνεται πως οι θρησκευτικές τους ιδέες δεν αφορούν μια παλιά εποχή, αλλά το σήμερα και προσφέρονται, ως εναλλακτικός τρόπος ζωής και αντιμετώπισης.

γ) Οι εν λόγω οργανώσεις συνδέονται με διεθνείς οργανισμούς όπως ο ΟΗΕ, αφενός, για να αποκτήσουν οι ενθουσιάζοντες το ανάλογο κύρος και αφετέρου, μέσα από την ευρύτερη συνεργασία, να επιτύχουν διευκολύνσεις, προβολή, τακτική εξέλιξη των ιδεών τους οικονομικά οφείλη από τη συμμετοχή τους σε προγράμματα, συναλλαγές, δωρεές κ.α.

Η Arigatou έχει διεισδύσει στο Παγκόσμιο Συμβούλιο των Εκκλησιών. Στελέχη του ΠΣΕ υπηρετούν τα Πρόγραμματά της.

Ιδιαίτερα κρίσιμη η συνεργασία της Arigatou με το Παγκόσμιο Συμβούλιο των Εκκλησιών. Διαπιστώνεται ότι στις διαθρησκειακές συναντήσεις του ΠΣΕ συμμετέχουν, ιεραπόστολοι εκ των οργανώσεων που συνδιοικούν την Arigatou⁵⁶. Συμβαίνει δε το εξής

⁵⁵ LTLT, σελ. ix (9 / 244), 1, 32, 216- 218.

⁵⁶ <https://arigatouinternational.org/en/our-partners>

<https://arigatouinternational.org/mm/Message%20from%20WCC%20General%20Secretary.pdf>

http://www.unicef.org/media/media_85552.html

<http://www.icvolunteers.org/index.php?what=projectshort&id=513&language=fr>

https://en.wikipedia.org/wiki/Hans_Ucko

ακατανόητο για έναν οργανισμό που αφορά στην χριστιανική πίστη και μαρτυρία στον κόσμο: Η Δοκίμηση του ΠΣΕ δεν αξιολογεί τους λόγους για τους οποίους της προτείνουν την από κοινού με τις θρησκείες κοινωνική δράση, ούτε την οριοθέτηση των εξωχριστιανικών στόχων τους, μολονότι οι ιεραπόστολοι αυτοί δηλώνουν, με σαφήνεια, πως ο λόγος ύπαρξης και δράσης τους είναι να διαδώσουν, μέσω της κοινωνικής εργασίας, τις θρησκευτικές και φιλοσοφικές αντιλήψεις των ομμάτων από τις οποίες προέρχονται⁵⁷.

Εν συνεχεία, μέλη της Δοκίμησης του ΠΣΕ έχουν την αυτοσυνειδησία τους ως λειτουργοί της Εκκλησίας του Χριστού, λησμονούσ την εντολή να πορευτούν στον κόσμο και να κηρύξουν την εν Χριστώ σωτηρία, και συμπεριφέρονται ως καμμένα πρόβατα που αναζητούν ποιμένα. Προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους στα πιστεύω της Arigatou και των ομμάτων που την συγκροτούν, συμμετέχουν σε λατρευτικές συνάξεις τους⁵⁸ και

<https://arigatouinternational.org/en/latest-news/initiatives/61-reflections-on-arigatou-and-its-four-initiatives>

57^η Παραδείγματα:

Hans Ucko. Arigatou and its Four Initiatives.

<https://arigatouinternational.org/mm/file/ARIGATOU%20AND%20ITS%20FOUR%20INITIATIVES.pdf>

S.E.B., σελ. 3: Mitsu Miyamoto, « Το MYOCHIKAI να γείη η ρακοκοκαλιά του κόσμου ».

Rissho Kosei-Kai: «Α ελευθερωθούν οι άνθρωποι από τον πόθο και να δημιουργήσουν ένα ειρηνικό κόσμο, μέσω από τις διδασκαλίες του Lotus Sutra

<http://www.rk-world.org/whoweare.aspx>

<https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/assembly/2013-busan/messages-to-the-assembly/message-from-rissho-kosei-kai-to-the-wcc>

Sulak Sivaraksa: «Προώθηση της μεταρρύθμισης του βουδισμού ως ένα εναλλακτικό όμοιο για την κοινωνική αλλαγή». https://en.wikipedia.org/wiki/Sulak_Sivaraksa

A.T. Ariyaratne: Αφύπνιση της κοινωνίας με βάση τις βουδιστικές αξίες, στο Οκταπλό μονοπάτι.

Dayananda: «Πίσω στις Βιδικές» Με το μήνυμά αυτό επηρέασε πολλούς στοχαστές και φιλόσοφους σε όλο τον κόσμο. https://en.wikipedia.org/wiki/Dayananda_Saraswati

Swami Atmapriyananda: «Να εφαρμοστεί το εκπαιδευτικό όραμα του Σουάμι Βιβεκανάντα για τη διαμόρφωση του χαρακτήρα της νεολαίας. Αρμονία των θρησκειών, όπως βιώνεται και διδάσκεται από τον Σρι Ραμακρίσνα. Η σκέψη του Ραμακρίσνα-Βιβεκανάντα στο πλαίσιο των σύγχρονων προκλήσεων». <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members/502-swami-atmapriyananda>

προσκαλοῦν χριστιανικές ομολογίες να προῖουν το ἴδιο⁵⁹. Τελευταία κρόια καθιερώθηκε η ετήσια συμμετοχή του ΠΣΕ στην Ημέρα Προσευχής και Δράσης για τα παιδιά την οποία, όμως, διοργανώνει η Arigatou για την έπαση των πανθηρησκευέστων της.

Η Arigatou από την πλευρά της επιβράβευσε το ἄσος της Δοκίησης του ΠΣΕ, (Hans Ucko) που συνέθεσε τον οργανισμόμαζίτης παρακωρύτασ του εξουσέσ. Τον διόρισε Σύμβουλο σέσους του στομέσ δρόσησ της⁶⁰. Ο δε εκπώσπος του ΠΣΕ, με την ἴσητα του Συμβούου και των ἄσ οργανισμώσ, του ΠΣΕ και τῆ Arigatou, διοργανώει διαθηρησκευιακές δρόφεις στις οποέσ προσκαλεί να συμμετάσσουν βουδιστές, Χριστιανοί, Ινδουιστές, Εβραίοι, Μουσουλμάνοι, Σιντοϊστές, Ζωροάστρες, Μπαχάι, Σιχ, Μπράχμα Κουμάρις, μέλη αυτοχθόνων θρησκευτικών παραδόσεων και πολλές άλλες θρησκευτικές και πνευματικές παραδόσεις⁶¹. Σκοπώσ των συναντήσεων, να συζητήσουν και, μεταξύ ἄλλων, να προσευχηθούν, από κοινού, προς μία αυθαίρετη και φανταστική ἔνοια «θεού», ὅποιον νομίζει καθένας, και να διαλογιστούν, προκειμέου «ἀπροωθήσουν τα δικαιώματα των παιδιώσ και την εξέλιψη της βέσκατ ἄτων παιδιώσ».

Όσο κι αν «ἔρυσώει» κανέσ την ανωτήσ συνεργασέ, ἔχει ορατ ὅπως οι ἐν ἔργειες μελώσ της Δοκίησης του ΠΣΕ ἐμπλέσουν τις χριστιανικές ομολογέσ στις πρακτικές και στις σκοπιμέσ της Arigatou. Χαρακτηριστικό παρῄειγμα, το ἐγκειρῄιο Learning To Live Together, το οποέ στοκέέσ στην ηθική - διαθηρησκευιακή διαπαιδαγώηση των μικρώσ παιδιώσ από την Arigatou, υποστηρῄζεται και προωθεέται στην Εὐρώπη από μέσος του Δ.Σ. του ΠΣΕ, το οποέ μέσος, βεβαώσ, η Arigatou ευκαριστε (προσωπικῄ²).

58 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members/506-rev-dr-hans-ucko>

59 <http://www.oikoumene.org/en/press-centre/news/wcc-calls-churches-to-pray-for-children>

60 <https://prayerandactionforchildren.org/who-we-are/council-members>
<https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council>
<https://endingchildpoverty.org/en/who-we-are/steering-committee>

61 ¹ Για παρῄειγμα : <https://gnrc.net/en/news/in-the-news/3612-dpac-dominican-republic>
<https://gnrc.net/en/61-regional-subdomains/lac/2235-el-salvador-visiting-bread-of-life-church-and-the-university-of-brahma-kumaris-1415908451>
LTLT, σελ .198-203, 210-218

62 <https://gnrc.net/en/the-network/coordinators-contacts>

Η υποστήριξη αυτού του Προγράμματος είναι ασύμβατη για τον Χριστιανό, επειδή αφαιρεί από τους χριστιανούς μαθητές τη διδασχή του ενανθρωπήσαντος για την σωτηρία του κόσμου Ιησού Χριστού και τους διδάσκει τις πανθησκειακές ιδέες της Νέας Εποχής. Είναι σα να έγκεται ο λίκος να αποδεκατθεί το κοπύ και κάποιος διαφημίζει, πύο καλ άεπιτυγκάει το έργο του.

Κορυφαή δε, είναι το εξής: Σύμφωνα με το ενημερωτικό δελτό της Arigatou⁶³, η οργάνωση προσκλήθηκε από το Πγκύμο Συμβούλιο Εκκλησιών (ΠΣΕ) και τη Unicef να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας σειράς από Αρχές και Εργαλεία, προκειμένου να γίνουν οι Εκκλησίες φιλικές προς τα παιδιά. Η Arigatou πρότεινε στο ΠΣΕ να εφαρμόσει το διαθησκειακό και διαπολιτισμικό πρόγραμμα LTLT για την ηθική διαπαιδαγώγηση των παιδιών...

Το σκεπτικό είναι να επιβληθούν αλλαγές στον τρόπο που τελέται η θεή λειτουργή ή στο περιεχόμενο της χριστιανικής διδασκαλής, ενώ θα φαίνεται ότι οι «Φιλικές Εκκλησίες» αποτελούν αίημα των παιδιών. Επιπύον, κρησιμοποιούται για του σκοπούς της Arigatou τα αθή και ανήλικα παιδιά που εκ των πραγμάτων δεν διαθέτουν την απαιτούμενη κριτική ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέξουν την ότως αλήθεια.

Τραγική ειρωνεία για τον χριστιανικό κόσμο, να έρχεται η Arigatou να διδάξει στις Εκκλησίες, πώς να είναι πιο φιλικές στα παιδιά, δηλ. βουδιστές, ινδουιστές και πνευματιστές - μάγοι ιεραπόστολοι να συμβουλεύουν τις χριστιανικές Εκκλησίες, πώς να συμπεριφέρονται, ώστε να κερδίσουν την προτίμηση των παιδιών και των νέων! Φαίνεται καθαρά πως η οργάνωση Arigatou επιδιώκει να διεισδύει και να αλλοιώσει την πέτη όλων των θρησκειών χώρων, ώστε να έχει λόγο και να κατευθύνει τα πάντα προς την εκπλήρωση των οραμάτων και των σκοπών της Βέβαια, αυτά τα οράματα δεν τα πραγματοποιεί μόνη της. Αικνεύει παντού συνεργάες, μοιράζει αξιώματα και αρμοδιότητες υποσκήμενη «θα καλύτερο αίριο για τα παιδιά». Έσι ανένευσε συνεργάες, επήης, και στην Ελλάδα, ενώ επιδιώκει την εφαρμογή του Προγράμματος ός της μέσα από τα νέα Προγράμματα Σπουδών στα θρησκειυτικά Δημοτικά, Γυμνάσια και Λυκεία.

Σημαντικό ζήημα είναι, ποιοι κρηματοδοτούν τα διαπολιτισμικά και διαθησκειακά προγράμματα της Arigatou, των συνεργαζόμενων με αυτή ομύων, καθώς και του ΠΣΕ. Η Arigatou είναι ΜΚΟ⁶⁴, είναι δε γνωστές οι δυσκολίες ελέγκου των κρηματοδοτήσεων.

LTLT, σελ. vii

63 <https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/948-arigatou-international-at-the-core-group-of-experts-for-child-friendly-churches-2>

64 <https://www.crin.org/en/library/organisations/arigatou-international>

Αναφορικά με το ΠΣΕ, η μελέτη των απαρχών του⁶⁵ οργανισμού φέρνει στο φως τη κρηματοδότησή του⁶⁶ από τον John D. Rockefeller για την εκπλήρωση συγκεκριμένων πανθρησκειακών στόχων. Το ίδιο ίδρυμα στηρίζει επίσης τον Διάλογο... Αυτό όμως, είναι ένα μεγάλο θέμα που δεν είναι δυνατό να εξεταστεί στα όρια αυτής της συνάντησης. Μάλλον έγινε σ' αυτή την παράμετρο.

Η Arigatou επιχειρεί να διεισδύσει στην ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία

Όμοια με την περίπτωση διεξόδου της Arigatou στο ΠΣΕ συμβαίνει με την προσπάθεια διεξόδου της στο χώρο της ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Και στις δύο περιπτώσεις βρίσκονται έμπιστα πρόσωπα που γίνονται ο συνδετικός κρίκος. Στην περίπτωση της Εκκλησίας της Ελλάδος δύο πρόσωπα, συνεργάτες της Αρχιεπισκοπής Αθηνών, παίζουν το ρόλο του μεσάζοντα με τα προγράμματα της Arigatou:

Ο κ. Άγγελος Βαλλιαντάς, Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων και υπεύθυνος προγραμμάτων επιμόρφωσης επιμορφωτών και εκπαιδευτικών στο Δορθόδοξο Κέντρο Πεντέλης έλασε εκ των συντακτών και αξιολογητή του Προγράμματος Σπουδών ΠΣ για τα

65 Duff, Edward S.J. The Social Thought of the World Council of Churches. New York, N.Y.: Association Press, 1956, σελ. 39-40: «Το Chateau de Bossey, που βρίσκεται στην Ελβετία και όπου στεγάζεται το ΠΣΕ, αγοράστηκε με χρήματα που δόθηκαν από τον Rockefeller».
<http://www.oldthinkernews.com/2007/12/02/rockefeller-and-the-new-world-religion/>

66 «Ως εξακριβωμένος ορισμός, έδωσε κατά καιρούς μεγάλα ποσά σε Προτεσταντικά και Βαπτιστικά ιδρύματα όπως το Διαθρησκειακό Παγκόσμιο Κέντρο, το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο Εκκλησιών, το Σωματείο Θεολογικό Σεμινάριο, ο Καθεδρικός Ναός του Αγίου Ιωάννη, η Εκκλησία Riverside της Νέας Υόρκης και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών».
https://en.wikipedia.org/wiki/John_D._Rockefeller_Jr

Εκκλησιαστική εφημερίδα The living church,⁷¹ 10 Σεπτεμβρίου 1945, σελ. 11: «εκατομύριο δολάρια δόθηκαν ως δώρο από τον John D. Rockefeller για να χρησιμοποιηθεί στο Χριστιανικό επανόρθωση και ανοικοδόμηση και εκπαίδευση στην Ελλάδα, και το όρο παρέλαβαν οι φίλοι του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών... Ο κ. Rockefeller έφασε την ευχήτα μισά χρήματα να δοθούν για το πρόγραμμα ανακρίσεως και ανοικοδόμησης του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών. Τα υπόλοιπα μπορούν να δοθούν στην εκπαίδευση και σε εκθέσεις και ιδιαιτέρα στη ίδρυση ενός εκπαιδευτικού κέντρου για τον λαό Χριστιανό στην Ελλάδα, υπό την αιγίδα του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών». Ο κ. Rockefeller έδωσε, επίσης, «αυτή η συνεισφορά δόθηκε για να χρησιμοποιηθεί την πρόθεση του σκοπού της Χριστιανικής ενότητάς...».

<https://books.google.gr/books?id=x3vkAAAAMAAJ&pg=RA2-PA11&lpg=RA2-PA11&dq=world+council+of+churches+rockefeller&source=bl&ots=L0NAL0MmmE&sig=HTOxdCYX5Cib8vrPMYnADDVPTac&hl=el&sa=X&ved=0ahUKewjsgMTQiuROAhXiCcAKHQPrA184ChDoAQhjMAw#onepage&q&f=false>

θρησκευτικά 2011 και 2014, είναι, επίσης, και Σύμβουλος διαθρησκειακής και ηθικής εκπαίδευσης για παιδιά στο «The Interfaith Council on Ethics Education for Children»- Συμβούλιο που σχεδιάζει και προωθεί πρωτοβουλίες για τη διδασκαλία των ιδεών και πρακτικών του Ισλάμ, σε διφορούμενες χώρες του κόσμου, μέσα από Προγράμματα που αφορούν στην εκπαίδευση - διαπαιδαγώγηση των παιδιών στις κοινές ηθικές αξίες των θρησκειών. Μαζί με την κ. Αγγελική Αρώνη, εκπαιδευτικό, έφεραν το πρόγραμμα LTLT του ιδρύματος Arigatou στην Ελλάδα το 2011. Ο πρώτος με το διαθρησκειακό «Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου» και η δεύτερη με το διαπολιτισμικό Πρόγραμμα «Μαθαίνοντας να ζούμε μαζί... Μαθαίνοντας να παίζουμε μαζί»⁶⁷.

Ο Σάββας Παγκόγλου, Σύμβουλος του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Προϊστάμενος Γραφείου Α' του Ιστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ), Πέτυχος της Επιτροπής Εμπειρογνώμωνών Εκπόνησης του Προγράμματος Σπουδών στα Θρησκευτικά μέρος της νεοσυσταθείσας Επιτροπής του ΙΕΠ για την αναβάθμιση του μαθήματος των θρησκευτικών και διευθυντής μέχρι πρότινος του περιοδικού Θεολογία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Τα σεμινάρια για το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών που διεξήχθησαν στο Δορθόδοξο Κέντρο Πεντέλης υπό την αιγίδα του Ιστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) και, επομένως, εν γνώσει του υπευθύνου Συμβούλου του ΙΕΠ για τα θρησκευτικά και συντονιστή του ως άνω Προγράμματος κ. Σάββα Παγκόγλου, ήταν σεμινάρια του Προγράμματος LTLT της Arigatou. Αυτό βεβαιώνει η διαη Arigatou σε ανακοινωθεί που αναρτήθηκε, μετά τη λήξη του σεμναρίου, μαζί με τη σχετική φωτογραφία⁶⁸. Μάλιστα, η οργάνωση βεβαιώνει, ότι οι καθηγητές και οι δάσκαλοι που συμμετείχαν στο σεμινάριο, ασκήθηκαν στο διαλογισμό, προφανώς για να γνωρίσουν να τον διδάξουν στους μαθητές τους⁶⁹.

Λίγες ημέρες μετά από την απόφαση της Διαικούς Εράς Συνόδου (Ιανουάριος 2016),

⁶⁷ <https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/289-the-learning-to-live-together-manual-is-introduced-to-formal-education-teachers-in-athens>
<https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council>

⁶⁸ <https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/347-learning-to-live-together-progress-of-teacher-training-in-greece>

⁶⁹ <http://marialuciauribe.blogspot.gr/2013/09/workshop-on-learning-to-live-together.html>

η οποία απέρριψε το προτεινόμενο νέο Πρόγραμμα Σπουδών, διεξήχθη, με την ευκαιρία του εορτασμού των Τριών Ξεραρχιών, εκδήλωση σε χώρο της Αρχιεπισκοπής, με συνοργανωτή φορέα το ΙΕΠ, στην οποία προβλήθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών⁷⁰. Κανένας σεβασμός προς τη συνοδική απόφαση, εμπαιγμός στην εορτή των αγίων Τριών Ξεραρχιών, που υπηρέτησαν την Ορθοδοξία και την ελληνική Παιδεία, και όχι την πανθηροσκία και τα προγράμματα των βουδιστών, ινδουιστών και πνευματιστών ιεραποστολών και της κθ'ε κοσμικής αντήληψης

Κατά την ανωτέρω εκδήλωση, έγινε πρόταση να εκπαιδευτούν τα στελέχη της Αρχιεπισκοπής με το πρόγραμμα της Arigatou⁷¹. Ότι και εγχείτο⁷². Προφανώς, το πρόβλημα δεν είναι η συνάντηση, ούτε η εκμύηση παικνιδιών στα στελέχη των κατασκηνώσεων της Αρχιεπισκοπής. Το μέγιστο ζήτημα είναι, ότι μια παραθηροσκευτική οργάνωση, όπως η Arigatou, αφενός, αποκρύπτει τους σκοτεινούς πανθηροσκευιακούς και

70 <http://www.agioritikovima.gr/ekklisia-elados/item/75273-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%AE-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%B3%CE%B3%CF%8D%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7-%CE%B7-%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BC%CE%B5%CF%84%CF%8E%CF%80%CE%B9%CF%83%CE%B7-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%86%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%B2%CE%AF%CE%B1%CF%82>

<http://neotita.gr/7609-2/>

<https://www.youtube.com/watch?v=jFFm5ANe-wE>

<https://www.youtube.com/watch?v=c4bOTP58aLk>

<https://www.youtube.com/watch?v=hYDrmYdlhdE>

71 <https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/945-the-learning-to-play-together-booklet-is-turning-heads-in-greece>

72 <http://neotita.gr/%CF%83%CE%B5%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%B9%CE%BF-%CF%83%CF%84%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%87%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%BA%CE%B7%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%B7%CF%87%CE%B7-2/>

<https://soundcloud.com/youthathens/rltz5aohdl9n>

συγκρητιστικό ύσ σκοπο ύς της, εμφανιζ όμενη με αθ ώ πρόσωπο, και αφετ όου, δρ άτεται τη ρευκαιρ ό και εισκωρε ίστο κ ώρο και σι ρδραστηρι όητε ρτη ρορθ όοξη ρ Εκκλησ ό ρ.

Βασικές ιδέες και προτάσεις του προγράμματος “ Learning To Live Together” στο ελληνικό νέο Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά:

Τη σκ όη του ελληνικο ύ ν όυ Προγράμματο ρ Σπουδ ώ στα θρησκευτικ ά με το Πρόγραμμα Σπουδ ώ της Arigatou βεβαι ώει η δια η οργ άωση, ό αν αναγν ώρισε πω ρτα σκετικ ά σε μν όρια που διοργ άωσε το ΙΕΠ και ο κ. Βαλλιαν άο ρ για του ρ εκπαιδευτικο ύς, ε άι σε μν όρια στο δικ ό τη ρ εκπαιδευτικ ό Πρόγραμμα “ Learning To Live Together” - (LTLT) Μαθα ύ οντα ρ να ζο ύμε μαζ ί Μάιιστα, στην ιστοσελ όα τη ρ φιλοξενε ί αρκετ ά απ ό αυτ άτα σε μν όρια με τι ρ φωτογραφ ό ρ του ρ⁷³.

Έα δε όερο στοικε ό ε άι όι η Arigatou προβ άλει τον κ. Βαλλιαν άο μεταξ ύτων μελ ώ του Συμβουλ όυ⁷⁴ που ε άε την ευθ ύη για τη συγγραφ ή του Προγράμματο ρ τη ρ το

73 <https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/289-the-learning-to-live-together-manual-is-introduced-to-formal-education-teachers-in-athens>

<https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/347-learning-to-live-together-progress-of-teacher-training-in-greece>

<http://marialuciauribe.blogspot.gr/2013/09/workshop-on-learning-to-live-together.html>

<https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/281-international-seminar-for-teachers-and-trainers-in-athens>

<https://ethicseducationforchildren.org/en/news/latest-news/280-learning-to-live-together-used-with-5th-grade-students-in-athens>

https://gr.linkedin.com/in/angeliki-aroni-ph-d-09861945?trk=seokp-title_posts_secondary_cluster_res_author_name

74 <https://ethicseducationforchildren.org/en/who-we-are/interfaith-council>

<http://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/THEOL166/%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1%20%CE%A3%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%B4%CF%8E%CE%BD/%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%98%CE%95%CE%A9%CE%A1%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%9D%CE%9F%20%CE%A0%CE%A3%20%CE%98%CE%A1%CE%97%CE%A3%CE%9A%CE%95%CE%A5%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D%20%CE%94%CE%97%CE%9C%CE%9F%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5%20%CE%93%CE%A5%CE%9C%CE%9D%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%9F%CE%A5.pdf>

<http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1923>

<http://www.minedu.gov.gr/eidiseis/23888-26-09-16-epistimoniki-omada-efthynis-epimorfosis-ekpaideftikon-gia-ta-nea-programmata-spoudon-ton-thriskoftikon>

δε πρόσωπο αυτό είναι συγγραφές και αξιολογήσεις του ελληνικού ύψου Προγράμματος Σπουδών στα θρησκευτικά.

Πρώτο αποδεικτικό στοιχείο είναι η ομοιότητα των δύο προγραμμάτων σε βασικά θέματα αλλά και σε λεπτομέρειες εκτός του κειμένου. Από τις ομοιότητες αυτές χαρακτηριστικές είναι:

Σημείωση: Τα στοιχεία που παρατίθενται είναι βασισμένα στην έκδοση του αναθεωρημένου Προγράμματος Σπουδών 2014. Διαπιστώνεται ότι στην έκδοση του 2016, έχει αλλάξει η αρίθμηση των σελίδων.

Το πολυθρησκειακό περιβάλλον διδασκαλίας του LTLT και του ΠΣ

Το LTLT έχει συνταχθεί αποκλειστικά για τη διαθρησκειακή μάθηση. Ακόμη κι αν δεν υπάρχουν στο τμήμα μαθητές θρησκείας, δίνονται οδηγίες στους διδασκόντες πώς να δημιουργήσουν διαθρησκειακές συνθήκες διδασκαλίας⁷⁵.

- Βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες εκθύνονται σε άλλες θρησκευτικές πεποιθήσεις και χρησιμοποιήστε τα ρεμπλικές δραστηριότητες. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την δραστηριότητα Διαθρησκειακών Επισκέψεων στην σελ. 80 (του LTLT) για να τους γνωρίσετε άλλα θρησκευτικά πιστεύω και να σκεφτούν τη δική τους κατανόηση και ιδέες.
- Προσκαλέστε κάποιους από άλλες θρησκείες σε ένα διαθρησκειακό καφέ ή σε συζητήσεις όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να τους μιλήσουν και να μάθουν.
- Χρησιμοποιείτε ταινίες που δείχνουν το δικαίωμα έκφρασης θρησκευτικών πεποιθήσεων. Συζητήστε με τους συμμετέχοντες τις ιδέες και του συλλογισμού τους σχετικά στην ταινία.
- Ως μέρος της αυτοαξιολόγησής τους, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συναντήσουν κάποιον, ο οποίος έχει διαφορετικά θρησκευτικά πιστεύω από τους δικούς και να μάθουν από αυτό, σχετικά με τις δικές του θρησκευτικές πεποιθήσεις (συνέντευξη).
- Χρησιμοποιείτε εικόνες από άλλα θρησκευτικά θεία και εξερευνήστε τον σκοπό και τον όραμά τους.

⁷⁵ LTLT, σελ. 38.

- Δημιουργείτε ένα γκρουπ από μεσολαβητές από διαφορετικά θρησκευτικά υπβάθρα .
- Εξερευνείτε διαφορές και ομοιότητες μέσα στο θρησκευτικό γκρουπ που ήδη υπάρκει – μήπως υπάρχουν διαφορετικά όματα ή εθνικότητες? Σζητήστε πώς αυτές οι διαφορές επηρεάζουν την θρησκευτική ή ταυτητα των συμμετεχόντων».

Με βάση τις ανωτέρω οδηγίες το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών⁷⁶ (ΠΣ) του 2014 επισημαίνει:

- «Ο μαθητής και οι μαθητριάς κρείζονται μίηση μίσα από τη θρησκεία”, η οποία θα τους επιτρέψει να συνομιλήσουν με τη ζωντανή πραγματικότητα που αυτή αντισπροσωπεί σήμερα ...»⁷⁷.
- Το ΜτΘ «α συνεισφέρει δημιουργικά στον ελεθερο και υπεθευνο αυτοπροσδιορισμό της προσωπικότητας των μαθητών»⁷⁸.
- Το ΜτΘ «α συντελεί στη γνωριμία, στην κριτική κατανόηση, στον σεβασμό και στο διάλογο μεταξύ των ανθρώπων με διαφορετικές απόψεις, αντιλήψεις ή δεσμεύσεις πάω σε ζητήματα πύκτης και ηθικό ύπροσανατολισμο»⁷⁹.
- Ο μαθητής προσκαλοψται σε μια υπαρξιακή συνομιλία με το περιεχόμενο όλων των Βασικών Θεμάτων της Θεματικής ενότητας και στην έψηση προσωπικό ύνο ήματο ς’ αυτό»⁸⁰.
- «Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να σκεδιψεί και να οργανώπει δημιουργικές δραστηριότητες και στρατηγικές διάλοου, που δψουν την ευκαιρία στους μαθητές να εκφραστοψ προσωπικά, να τολμήσουν να κινηθοψ προς τον άλλον κωρίς προκαταλήψεις και να εξετψουν

⁷⁶ ΠΣ, σελ. 12.

⁷⁷ ΠΣ, σελ. 29.

⁷⁸ ΠΣ, σελ. 20.

⁷⁹ ΠΣ, σελ. 20.

⁸⁰ ΠΣ, σελ. 29.

διαφορετικές ιδέες και εκδοχές για την αλήθεια».

- «Εν έχει καν ένα νόημα να παρουσιάζονται οι θρησκείες... ως κλειστά συστήματα πέκτης... Στο νόημα ΠΣ επικριείται η ανθεϊκή του δυναμικό και εξελικτικό χαρακτήρα των θρησκειών, αφού οι μαθητές καλούνται να τις κατανοήσουν».
- Με βάση τη θέση της κατανόησης προτείνονται παιχνίδια ρόλων: «Μια οικογένεια μουσουλμάνων υποδέχεται και περιποιείται μια οικογένεια χριστιανών στο σπίτι της στην ημέρα του Πτ».
- «Οι μαθητές βρίσκουν από το διαδίκτυο και παρουσιάζουν θέμα και εικόνες θρησκευτικών γιορτών από όλο τον κόσμο» κατασκευάζουν «πότερ με τα σύμβολα των θρησκειών του κόσμου», «συλλέγουν σύμβολα από άλλες θρησκείες: ο τροχός της ζωής, Μάταλα (Ινδουισμός), γιν και γιανγκ (Ταοϊσμός) κ.α. Κάθε μαθητής επιλέγει ένα και το κρωματίζει όπως θέλει. Από το βιβλίο ακούγεται μουσική. Στη συνέχεια εκφράζουν γύρω από τα κρώματα που διάλεξαν, αισθήματα, σκέψεις κ.α.»⁸⁴.
- Προτείνονται διαθρησκειακές επισκέψεις, πραγματικές και εικονικές⁸⁵.
- «Ημουργικές τεχνικές: δημιουργία κολλάζ, πότερ, ζωγραφική, φωτογραφία»⁸⁶.
- «Μουσική και διαλογισμός. Ακούμε κλειστά μάτια.

81¹ ΟΔ.ΕΚΠ, σελ. 98.

82¹ ΟΔ.ΕΚΠ, σελ. 97.

83¹ ΠΣ, σελ. 38-39.

84¹ ΠΣ, σελ. 38-39.

85¹ ΟΔ.ΕΚΠ, σελ. 152.

86¹ ΟΔ.ΕΚΠ, σελ. 151-152.

Στοκίζονται. Ανακινώνουν και συζητούν» κ.α.

Το ΠΣ εφαρμόζει τις οδηγίες του προγράμματος LTLT «μεθρησκευτική ευλάβεια». Προκειμένου να υπάρξει το απαιτούμενο «διαθρησκειακό περιβάλλον», συνεξέχει, ταυτόχρονα και με αυθαίρετο συνδυασμό στοιχείων, τα επιμέρους θέματα που αφορούν τον Χριστιανισμό, τον Ιουδαϊσμό, το Ισλάμ, τον Ινδουισμό, το Βουδισμό, τον Τάοϊσμό - στη δε Α' γυμνασίου προστίθεται και ο Κομφουκιανισμός. Ενώ το υπό εξέταση θέμα αφορά π.χ. τον Χριστιανισμό, κατά την επεξεργασία του, συσχετίζεται με ετερόκλητες πληροφορίες, απαραίτητες για τη θεολογική αλήθεια, τις ποικίλες ως εκπαιδευτικές και οι μαθητές αναγκάζονται κ.α. του ΠΣ να παραβλέψουν.

Για παράδειγμα, στην Γ' Δημοτικού, στη θεματική ενότητα 2, «Η καρδιά της γιορτής», στη στήλη «Βασικά θέματα» συναντώνται:

I. Χαιρόμαστε γιορτάζοντας

i. Μέρες γιορτήσεων Χριστιανών:

- Κάθε μέρα ένα άγιο
- Η καρδιά της πανήγυρης
- Απ' όλη τη γιορτίζουν τον άγιό τους

ii. Τα ελληνικά έθνη γιορτίζουν:

Η γιορτή των τριών Ιεραρχών

II. Γιορτές θρησκειών του κόσμου

i. Ροζ Ασάνι: Η αρχή της κρονιάς για τους Εβραίους (σύνβολα: ροζία, μπί,

ένα καινούργιο ροζο)

ii. Ραταφίτ: Το τζοζτου Ramadan των Μουσουλμάνων

(λεημοσύνη,

επισκέψεις ευχής)

III. Αναγνωρίζοντας σύμβολα και ονόματα του Θεού

i. Από τον Χριστιανισμό:

- Ο σταυρός
- Ο ιχθύς

87) ΟΔ.ΕΚΠ, σελ. 158.

88) ΠΣ, σελ. 38.

• Η ναυς

• Η όμπελος

ii. Από ότι ράλλε ρθρησκεές:

Το άτρο του Δαβδ , η ημσ θηνο ραραβο ύγημα με το όομα του Αλλά ,

η υδουιστικ ήσβ άτικα , το γιν και το γιαγκ , ο λωτ ός

IV. Το όνομα του Θεού των Μουσουλμάνων και των Εβραίων

i. 99 ον άματα για τον Αλλά

ii. Πακβέ, Αδων ά , Ελοκ μ

Α «ρεις μέιστοι φωστήρες της τρισηλύ θεόητο»
συνεξέτ όνται με δοξασές ρειδωλολατρικώ θρησκευίώ , ο δε σταυρός,
το «σλο κατ άτου διαβδου» , συνεξέτ όεται με κώφου ρεγκλωβισμέου ρ
στι ρπλεκτ άε ρκαι απ άε ρτου .

Στην Γ Δημοτικό ύ , στη θεματική ενόητα 3, Κυριακή: Μια
σημαντική ημέρα της εβδομάδα» στη στήη «Βασικά θέματα»
συναντώται :

I. Μια διαφορετική ημέρα:

Μέρα αργέ ρή μέρα γιορτής;

II. Η Κυριακή των Χριστιανών

Η θεά λειτουργία στην εκκλησά

• Πατ ίη «Κυριακή»;

• Σύαξη και λειτουργία της Εκκλησά ρ

• Να ός, Σταυρός, καμπάε ρ

• Ερθέ ρ, ψ άτε ρπιστο ί

• Κερι άεικώε ρ

III. Το Σάββατο

των Εβραίων

Συ θροιση και προσευκήτων πιστώ στη Συναγωγή

• Πατ ίτο «Σάββατο»;

• Τόρά, Ραβόο ρ

• Μενορά, Κεπά

IV. Η Παρασκευή των Μουσουλμάνων

Συ θροιση και προσευκήτων πιστώ στο Τζαμί

• Πατ ίη «Παρασκευή»;

• Τό κ άεσμα σε προσευκήτου μουεζήη απότον Μναρέ

• Κοράιο , Ιμάη ρ

• Νύχει ρπροσώπου, κεριά και ποδιώ, ανυποδησέ

Στο ίδιο θέμα, στο ΠΣ 2011 υπάρχουν, εν συνεχεία, οι παρακάτω πληροφορίες, οι οποίες απαλεφθηκαν από το επονομαζόμενο «αναθεωρημένο» ΠΣ 2014, ρκνουντα ρςσι «στ άτη στα μάια» εκέων που το μελετοΰ :

«μΰμακ,
κατεΰθυνη προσευκής, κήρυγμα)
ν. Σύμβολα θρησκείας του κΰμου : Ο σταυρός, ο ιχθύς, η άμπελος, ο
πΰκευς τα
οΰτρο του Δαβΰ, η Μενορά
η ημισΰηνο ρ το όομα του Αλλ ά,
η σβΰτκα (Ινδοΰμός- Ξαΰισμός)
το γιν και το γιανγκ, το ωμ,
ο τροκΰστη ρδιδασκαλΰ ρτου Βοΰα (τΰρμα), ο λωτΰς, το σΰβολο
τη ρμη βΰ ρ (κΰζα)».

Ως γνωστόν, η συνεξέταση του Χριστιανισμού και των θρησκείων από μόνη της εμπεδώνει την εσφαλμένη ιδέα, πως πρόκειται για κοινούς τόπους και οδηγεί στο συγκρητισμό. Μολονΰ είναι θεολογική και παιδαγωγική άπαρΰεκτη, όμως επιβΰλεται από τις οδηγΰς του προγράμματος LTLT.

Ατΰτοικες αναλΰσεις επιβΰλονται και υπάρχουν σκεδΰ στο σΰολο του ΠΣ. Στο LTLT οι «διαφορετικές θρησκείς και κοσμικές παραδΰσεις· αποτελοΰ πηγή υλικού» του προγράμματος Στο ΠΣ αντιμετωπΰονται «ως ποικιλΰ θρησκευτικΰ προσανατολισμΰ»¹, ως έα σΰολο που του αποδΰει διΰφορα ονΰματα : «θρησκεΰ»², «κΰμο ρ

89^ο ΠΣ, 2011, σελ .31.

90^ο LTLT, σελ .1.

91^ο ΟΔ.ΕΚΠ, σελ .86, 97.

92^ο ΠΣ, σελ .19, 25.

τη ρησκειά»⁹³, «θησκευτικέσ παραδόνει»⁹⁴, «θησκευτικόν φαινόμενον στην πολυμορφία του»⁹⁵, «οι θησκευέσ του κόνου»⁹⁶.

Η δημιουργία συγκρητιστικού ύσκηνικού ύέαι σκόνιμη. Γι' αυτό το LTLT επιμέει στην αποκλειστική διαθησκευιακή μόνηση, φθόνει δε στο σημέό να επισημαίνει πως ακόνη και οι κόνφοι διδασκαλέσ δεν πόνει να παραπόνει σε ιδόν συγκεκριμένη ρησκειά: «Ββαιωθείτε ότι τα δωμάια που θα κρησιμοποιοθόν δεν έχουν θησκευτικά αντικείμενα από μόν συγκεκριμένη θησκευέ. Ο χόνρος πρέπει να είναι ουδέτερος και να καλωσορίζει όλες τις πεποιθήσεισ και τους τρόπουσ σκέψης»⁹⁷. Απτότοικα, οι συντάκτεσ του ΠΣ θεωρούν τη διδασκαλία, με βάση τις αρχέσ της Ορθόδοξησ Εκκλησίαισ, «μονοφωνία»⁹⁸, «ιδεολογικό εγκιβωτισμό σε απολυτοποιημένες ερμηνείεσ και στάσεισ ζωής»⁹⁹.

Πρόσημαντικό ύέαι ότι το παιδίστα νόν Προγράμματα βγαίνει έω από την πόντη και την Εκκλησία του στέεται ωσ ουδόνερη ύταρξή ωσ να μην έχει βαπτισμένο στον Χριστό και έχει απόναντίτου και σε έρεσ αποσπόνει ρτη διδασκαλέ της Ορθοδόξησ (λειψή) τισ κρηστιανικέσ ομολογέσ και τισ ρησκευέσ και όλη αυτή η θησκευτική ποικιλία που μεθοδευμέα του προσφόνεται από 8-9 ετών το κατευθόνει με τον αναστοκασμό τον προβληματισμό και την αμβισβόνηση των πόντων σε ένα όνειασμα από αυτόπου πόντευε ή πιστεόνει και σε ένα ξαναγόνισμα με στοικέ όλων των θησκευιών που τισ διδόνεται ισόνιμα ισόνια και

⁹³ ΠΣ, σελ. 23.

⁹⁴ ΠΣ, σελ. 23.

⁹⁵ ΠΣ, σελ. 25.

⁹⁶ ΟΔ.ΕΚΠ, σελ. 97-99.

⁹⁷ LTLT, σελ. 32.

⁹⁸ ΠΣ, σελ. 13, ΟΔ.ΕΚΠ. 36.

⁹⁹ ΠΣ, σελ. 16.

χωρίς αξιολόγησή τους. Ένα παιδί που δεν έχει ακόμη αναπτυγμένη την κριτική και τη διακριτική δεν θα αποπροσανατολισθεί εύκολα και δεν θα δεχθεί ισχυρή δόση θρησκευτικού συγκρητισμού και σύγχυσης. Αυτό είναι το έργο της Αριστείας. Η δημιουργία μιας διαθρησκευτικής συνεύθησης όπου όλες οι θρησκείες είναι ίδιες ισότιμες προσφέρουν λύτρωση και σωτηρία και φυσικά προσφέρουν συναδέλφωση των ανθρώπων και των λαών. Αυτό είναι το προστόνιο της πανθρησκείας. Πραυτ'όσο έργο της λαμβάνει και προσφέρει τ'εραμοιβές που κανείς δεν γνωρίζει από διήμου κρηματιστές που σκεδίζουν το παζλ της Νέας Τέχνης με του ρθίου ρω ρηγ έες!!

Ενδεικτικός πίνακας όμοιων εννοιολογικά αποσπασμάτων των Προγραμμάτων LTLT και ΠΣ

<p>LEARNING TO LIVE TOGETHER (LTLT) Π.Σ. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ – ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ «Να παρέχει εργαλεία στους εκπαιδευτικούς προκειμένου να δουλέψουν με την διαπολιτισμική και διαθρησκευτική μάθηση σε διαφορετικές περιοχές και ποικιλόμορφα περιβάλλοντα», LTLT σελ. x(10/244)</p>	<p>«... περιλαμβάνονται προτεινόμενα και διαθέσιμα διδακτικά θέματα, μαθησιακές δραστηριότητες και εκπαιδευτικά υλικά που επιβάλλεται να τροποποιούνται κατά τον σκεδιασμό της διδασκαλίας ανάλογα με τις συγκεκριμένες συνθήκες εκτέλεσης και τις ανάγκες των μαθητών. Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας ως διαδικασία προσαρμογής στις εκάστοτε συνθήκες είναι θεμελιώδης όντας στη νέα διδακτική πράξη», ΠΣ σελ.17</p>
<p>«Το LTLT - ΜΝΖΜ αναπτύχθηκε για κριτική σε διαφορετικά θρησκευτικά και κοσμικά περιβάλλοντα, ως πηγή για όποιον ενδιαφέρεται να προωθήσει την ηθική και τις αξίες. Ο στόχος ήταν να αναπτυχθεί μία πηγή που θα ήταν σχετική σε παγκόσμιο επίπεδο και αρκετά ευέλικτο ώστε να μπορεί να αφομοιωθεί μέσα σε διαφορετικά πολιτιστικά και κοινωνικά περιβάλλοντα» (LTLT, σελ.2).</p>	

«Το Διαθρησκειακό Σύμβολο προωθεί ένα καινούριο και δυναμικό τρόπο σκέψης πάνω στην ηθική σε μία παγκόσμια πλουραλιστική κοινωνία. Αυτό είναι κάτι που όλες οι θρησκείες και κοινωνίες μπορούν να κάνουν ανεξάρτητα. Αυτό που είναι μοναδικό σε αυτή την πρωτοβουλία είναι ότι γίνεται διαθρησκειακό» (LTLT, σελ. 14).

Καλλιεργώντας μία πνευματικότητα που θα οδηγεί με φυσικό τρόπο στον σεβασμό προς τις άλλες θρησκείες και επιδιώκει την αμοιβαία κατανόηση και την αλληλεπίδραση μεταξύ διαφορετικών θρησκευτικών πεποιθήσεων, και έχει ως αποτέλεσμα στον εμπλουτισμό της θρησκευτικής κουλτούρας που βρέσκεται ριζωμένη σε κάθε θρησκευτική παράδοση. LTLT, σελ. 21

«Υπογραμμίζει ... τις διαπιστώσεις γύρω από την πολυπολιτισμική, πολυφυλετική και πολυθρησκειακή δομή των σύγχρονων κοινωνιών και καταλήγει στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για διακρισιανική και διαθρησκειακή επικοινωνία» ΠΣ σελ. 10-11

«Η θρησκευτική εκπαίδευση καλείται να υπηρετήσει έναν «θρησκευτικό γραμματισμό», ο οποίος θα πρέπει να βασίζεται σε κοινωνικά προστάγματα καθολικού χαρακτήρα, όπως είναι πρώτα και κύρια ο πολιτισμικός εκλιματισμός του μαθητή» ΠΣ σελ. 16

«Με προϋπόθεση τη διευρυμένη θεώρηση της θρησκευτικής γνώσης, το ΠΣ του ΜΕΘ φαίνεται ότι αποτελεί ένα πεδίο όπου αρέται η διαζευκτική θεώρηση των προσανατολισμών και υλοποιείται η σύθεσή τους καθώς σκετίζονται με την καλλιέργεια αξιών και στάσεων γύρω από την προσωπική ταυτότητα, την οικουμενική συνειδητοποίηση, την κοινωνία και επικοινωνία με τους εγγύς και τους μακρά «άλλους, τις πολιτισμικές αξίες... την καλλιέργεια και προώθηση μιας συνειδητής διαπολιτισμικής επικοινωνίας, καθώς και του διαλόγου, της συνεργασίας και της συλλογικής πρωτοβουλίας» ΠΣ σελ. 18-19

«Σε αυτήτην νέη προοπτική του, το ΠΣ... επιτρέπει στο ΜΕΘ να υπηρετήσει τη μετάβαση του μαθητή από το ατομικό φρόνημα στον κοινό λόγο και από το γράμμα στο πνεύμα της θρησκείας, δηλαδή στο υπαρξιακό, λατρευτικό,

κοινωνικό και πολιτισμικό αξιακό της
αντίκρισμα – εκείνου ... συνυφάζονται
σε ένα ενιαίο και αδιάσπαστο σύνολο» ΠΣ
σελ.23

Ενδοσκοπική μάθηση Η ενδοσκόπηση
μπορεί να γίνει είτε ατομικά είτε σε
ομάδες. Τεχνικές όπως ο διαλογισμός, οι
σιωπηλές στιγμές ή οποιαδήποτε άλλη
στοκαστική πρακτική, βοηθά τους
συμμετέχοντες να δημιουργήσουν με
αυτοστοκαστική εμπειρία. LTLT, σελ. 29

Ο τρόπος γνώσης που υπηρετεί και
καλλιεργεί το χειραφετικό ενδιαφέρον των
μαθητών είναι ο κριτικός ή ο
αυτοστοκαστικός τρόπος», ΠΣ σελ. 22

Διαλογισμός – ο διαλογισμός
μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να
ηρεμήσουν, βελτιώσει την
αυτοσυγκέντρωσή τους και καλλιεργεί
την σωματική και διανοητική τους ευεξία.
Ο διαλογιστικός τεχνικός
συμπεριλαμβάνουν συλλογιστικές
πρακτικές που δημιουργούν μεγαλύτερη
επγνώση των σκέψεων, επιθυμιών και
αισθήσεων. Περπάτημα ή διαλογισμός
επιμέλεια. Μέσα από τον διαλογισμό, τα
παιδιά μπορούν να μάθουν πώς να
ελέγχουν τον θυμό, το άγχος και τον
εκνευρισμό LTLT, σελ. 30

«Μουσική και διαλογισμός (Ακού
μουσική με κλειστά μάτια. Σοκούνται.
Ανακοινώνουν και συζητούν)», ΟΔΕΚΠ.
σελ. 158

«Διαλογισμός πάνω στον εαυτό μου»
σελ. 99-100 Εξηγεί ότι είναι τα μάτια
και πώς να τα κρησιμοποιούν (σελ 106)

Ββαιωθείτε ότι τα δωμάτια που θα
κρησιμοποιοηθούν δεν έχουν θρησκευτικά
αντικείμενα από μέ συγκεκριμένη
θρησκεία. Ο κύριος πρέπει να είναι
ουδέτερος και να καλωσορίζει όλες τις
πεποιθήσεις και τους τρόπους σκέψης.

ταύτιση του Θεού με τους πνευματικούς
δασκάλους LTLT, σελ .8

Ο Χριστός συνεξέτεται μαζί με τους
δασκάλους των θρησκειών και
ανθρώπων, όλα τα θεία των
θρησκειών σελ .113

κατασκευή μάταλα LTLT, σελ .106

διαθρησκειακό διαλόγου LTLT, σελ .122
βύση διαθρησκειακών ιδεών μέσα από
παιχνίδια, κάρτες, παιχνίδια ρθών LTLT,
σελ .31, 85, 139-148, 175-178.

Ο σεβασμός για τους ανθρώπους
διαφόρων θρησκειών, κουλτούρας και
πολιτισμών αναπτύσσεται και
καλλιεργείται βάζοντας τον εαυτό μας
στην θέση του άλλου -να μάθουμε έσ τι
σημαίνει ενσυναίσθηση . Ο σεβασμός και
η ενσυναίσθηση οδηγούν σε μεγαλύτερη
επγνώση της ατομικής και συλλογικής
ευθύνης και δρουν με βίση αυτή, κι
έτσι οδηγούνται στην ανεκτικότητα και
την συμφιλίωση . Η ανθρώπινη
αξιοπρέπεια φρουρείται και διατηρείται

Ο Χριστός συνεξέτεται μαζί με τους
δασκάλους των θρησκειών και
ανθρώπων, όλα τα θεία των θρησκειών
ΠΣ σελ .68-69

«Ο μαθητής συλλέγουν σύμβολα από άλλες
θρησκείες :

ο τροκός της ζωής, Μάταλα (Ινδουισμός),
γιν και γιανγκ
(Ταοϊσμός) κ .ά . Κάθε μαθητής επιλέγει ένα
και το κρωματίζει » ΠΣ, σελ .38-39.

Π.Σ. 138-139

Σεμά κάρτα : «ι μου αρθεί να κάρτα» . Ο
κάρτε ρστον πύακα . Σζήτηση για τη σκότη
ενδιαφερότων -καρισμάτων .
Ομαδοποίηση . Δρόση των ομάδων (Iiv)

4 . Ο μαθητής σε κύκλο με μουσική
υπόρουση : Ο καθένας δίνει μία κάρτα με
το όνομά του στον διπλανό του , που
γράφει ένα κάρτισμά του μθις η μουσική
σταματά Σο τθός ο καθένας πάρνει τη
δική του κάρτα (I.iii) ΠΣ.σελ .57

Οδηγός Εκπαιδευτικού σελ .155-157

«α σαφή εκπαιδευτικά κριτήρια και οι
συνακτάουθοι εκπαιδευτικοί (σθόι ,στω ρη
ευαισθησέ , ο σεβασμός , η ανοκή η
ενσυναίσθηση ΠΣ σελ .29, 35 κ .α .

Παιχνίδι ενσυναίσθησης : τα παιδιά σε
ομάδες μλού για τα συναισθήματα των
διωκόμενων , καθώς και την επδειξη
αλληλεγγύης και συμπαράστασης μεταξύ
συνανθρώπων σε ανθρώπικες περιστάσεις
Π.Σ σελ .85

Όταν γνωρίζουμε τις εμπειρίες και τις πραγματικότητες, τις ιστορίες και αναμνήσεις, που κουβαλούμε τα ανθρώπινα όντα, και όταν δουλεύουμε για την ειρήνη, δικαιοσύνη, ισότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αρμονική συνύπαρξη» LTLT σελ. 22

προτάσεις ενσωμάτωσης LTLT, σελ. 33, 86, 192-193, 216.

διαθρησκειακές εργασίες, επισκέψεις LTLT, σελ. 29, 79-82
αρμονίες των θρησκειών LTLT σελ. 21

LTLT, σελ. 29: «Σύθεση τραγουδιών, κολών, τον χρωματισμό φανθών, το σκίθιο, το φτιχίμο ταινίες, φωτογραφίες, ή το γράφιμο ποιημάτων και ιστοριών»,

«Το μαθησιακό μονοπάτι θα πρέπει επίσης να επιτρέπει με διαδικασίες ανακάλυψης που ενθαρρύνει την θετική στάση και συμπεριφορά που θα διευκολύνει την κοινή διαβίωση, τον σεβασμό για διαφορετικές κουλτούρες και θρησκείες, ώστε μαζί να μεταμορφώσουμε και να μοιραστούμε τον πλουραλιστικό μας κόσμο» LTLT σελ. 22

«Τέσσερις διαστάσεις ενθάρρυνσης... οι αξίες και η πέτη διδύκονται και μαθαίνονται με τρόπο που δείχνει σεβασμό στους άλλους και στην διαφορετικότητα του άλλου» LTLT σελ. 16

Οδηγός Εκπαιδευτικού σελ. 152-153

ΠΣ σελ. 34, 35 κ.α.

οι μαθητές βρύνουν από το διαδύκτυο και παρουσιύνουν στην τύη κύρους προσευκής (ξάμα άναο ύς, βωμο ύς, παγύες κ.α.) και εικύες ανθρώπων που προσεύονται από όλο τον κύμο. Τς εντύσουν σε ύα κολών με αντύτοικες φωτογραφίες και σύβολα» ΠΣ, σελ. 51.

«Α. Το ΠΣ Δαδικασίες και η σύθεση των κατευθύσεων» σελ. 18-19

«Ο αλλαγές στα Αναλυτικά Προγράματα: Από το Πρόγραμμα περιεκομύων στο Πρόγραμμα διαδικασίες», ΟΔΕΚΠ. σελ. 41-45. «Τα χαρακτηριστικά του Προγράματος Σπουδών διαδικασίες», ΟΔΕΚΠ. σελ. 45-49

«Ο μαθητής... να διαμορφύσουν στύεις αποδοκίς, επικοινωνίες και σεβασμο ύπρος τον θρησκευτικά και πολιτιστικά "άλο"» ΠΣ σελ. 50

Το ΠΣ αντιγράφει το LTLT και μεθοδικά οδηγεί τους μαθητές στην πανθρησκεία.

Προτείνει συγκρητιστικές δραστηριότητες:

- Οι μαθητές βρύνονται από το διαδίκτυο και παρουσιάζουν θέμα και εικόνα θρησκευτικής γιορτής από όλο τον κόσμο¹⁰⁰.
- «Κατασκευάζουν με τα σύμβολα των θρησκειών του κόσμου»¹⁰¹.
- «Οι μαθητές συλλέγουν σύμβολα από άλλες θρησκείες: ο τροχός της ζωής, Μάνταλα (Ινδουισμός), γιν και γιαγκ (Ταοϊσμός) κ.ά. Κάθε μαθητής επιλέγει ένα και το κρωματίζει»¹⁰².
- «Ζητούν σε ομάδες για το τι θα ήθελαν να μάθουν για τους λατρευτικούς χώρους των τριών θρησκειών»¹⁰³.
- Τα μικρά παιδιά άκαλο είναι, μεταξύ άλλων, να ερευνήσουν το θέμα «ο ρόλος των κληρικών, των ιμάμηδων, των ραββίνων και των πιστών στη διαφύλαξη της προσευχής του στήθους λατρείας»¹⁰⁴.
- Έρευνα: Τρόποι προσευχών των μονοθεϊστικών θρησκειών στους στήθους λατρείας του Θεού (στήση, κειρονομίες κ.ά.)¹⁰⁵
- Προβολή video με προσευχόμενους από όλο τον κόσμο: Έκφραση σκέψεων και συναισθημάτων¹⁰⁶.

¹⁰⁰ ΠΣ, σελ .38.

¹⁰¹ ΠΣ, σελ .38.

¹⁰² ΠΣ, σελ .38.

¹⁰³ ΠΣ, σελ .40.

¹⁰⁴ ΠΣ, σελ .40.

¹⁰⁵ ΠΣ, σελ.51.

¹⁰⁶ ΠΣ, σελ .51.

- οι μαθητές «βρέκουν από το διαδίκτυο και παρουσιάζουν στην τάξη κώφους προσευχής (ζαμάνα, βωμούς, παγίδες κ.α.) και εικόνες ανθρωπίνων που προσεύχονται από όλο τον κόσμο. Τρεντάρουν σε ένα κολλάζ με αντίστοιχες φωτογραφίες και σύμβολα»¹⁰⁷.
- «Ααζητούμε τι θα είχαμε να μάθουμε από τους κανόνες των θρησκειών»¹⁰⁸.
- Σημείωση. «Ευχαριστική: Πηγή και κορύφωση της ζωής της Εκκλησίας», «Ατρευτικές πράξεις στη ζωή άλλων θρησκειών», «Το ψωμί και το κρασί σε άλλες λατρευτικές παραδόσεις»¹⁰⁹.
- «φτιάχνουν ένα κολλάζ ψηφιδωτό κρησιμοποιώντας υλικό από όσο περισσότερα πράγματα μάθαμε τη φετινή χρονιά – εκτός από τον Χριστιανισμό – και για τις άλλες ομολογίες θρησκείας (φωτογραφίες ναών, ονόματα κοινοτήτων, σύμβολα και κείμενα θρησκειών, αγάλματα, εικόνες κ.ά.): στο κέντρο γράφουν ένα σύνθημα τίτλο ενότητα που θα συναποφασίσουν»¹¹⁰.
- Project: Το καντάρι στις 3 μονοθεϊστικές θρησκείες κρήνη υλικών και σημασών των φωτογραφιών, παραμύθια, ιστορίες, αναφορές από την οικογενειακή παράδοση κ.ά.)¹¹¹.
- Project: Δημιουργία ενός οδηγού γνωριμής με τους λατρευτικούς τριών αβρααμικών θρησκειών¹¹².

107) ΠΣ, σελ. 51.

108) ΠΣ, σελ. 70.

109) ΠΣ, σελ. 88.

110) ΠΣ, σελ. 93-94.

111) ΠΣ, σελ. 112.

112) ΠΣ, σελ. 112.

- «Δημιουργία ενός ανθολογίου λευκώματος με θέμα την ελπίδα σε όλες τις ρησικές»¹²⁰

*Για την ΠΕΘ
Ελένη Βασσάου, Θεολόγος
Υπεύθυνη επί των αιρέσεων»*

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ ο Πειραιώς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

¹²⁰ ΠΣ, σελ. 146.